C/2024/6967

14.11.2024

EUROOPAN JÄRJESTELMÄRISKIKOMITEAN SUOSITUS,

annettu 27 päivänä syyskuuta 2024,

makrovakauspoliittisten toimenpiteiden rajat ylittävien vaikutusten arvioinnista ja vapaaehtoisesta vastavuoroisuudesta annetun suosituksen EJRK/2015/2 muuttamisesta

(EJRK/2024/5)

(C/2024/6967)

EUROOPAN JÄRJESTELMÄRISKIKOMITEAN HALLINTONEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ([1]) ja erityisesti sen liitteen IX,

ottaa huomioon finanssijärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta 24 päivänä marraskuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1092/2010 ([2]) ja erityisesti sen 3, 16, 17 ja 18 artiklan,

ottaa huomioon oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU ([3]) ja erityisesti sen VII osaston 4 luvun I osan,

ottaa huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean työjärjestyksen hyväksymisestä 20 päivänä tammikuuta 2011 annetun Euroopan järjestelmäriskikomitean päätöksen EJRK/2011/1 ([4]) ja erityisesti sen 18, 19 ja 20 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Kansallisten makrovakauspoliittisten toimenpiteiden tehokkuuden ja johdonmukaisuuden varmistamiseksi on tärkeää täydentää unionin lainsäädännön edellyttämää tunnustamista vapaaehtoisella vastavuoroisuudella.

(2) Euroopan järjestelmäriskikomitean suosituksessa EJRK/2015/2 ([5]) vahvistetun makrovakauspoliittisten toimenpiteiden vapaaehtoista vastavuoroisuutta koskevan kehyksen tarkoituksena on varmistaa, että kaikki yhdessä jäsenvaltiossa käyttöön otettavat riskiperusteiset makrovakauspoliittiset toimenpiteet toteutetaan vastavuoroisesti muissa jäsenvaltioissa.

(3) Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique, joka toimii direktiivin 2013/36/EU 133 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna nimettynä viranomaisena, ilmoitti 18 päivänä heinäkuuta 2023 Euroopan järjestelmäriskikomitealle (EJRK) aikeestaan mitoittaa uudelleen – yhdeksästä prosentista kuuteen prosenttiin 1 päivästä huhtikuuta 2024 alkaen – aiemmin käyttöön otettu alakohtainen järjestelmäriskipuskurikanta, jota sovelletaan konsolidoidusti, alakonsolidoinnin tasolla ja yksilöllisesti ja joka koskee pankkien kaikkia luonnollisiin henkilöihin liittyviä asuinkiinteistövakuudellisia vähittäisvastuita, joihin sovelletaan sisäisten luottoluokitusten menetelmää ja joiden vakuus sijaitsee Belgiassa.

(4) EJRK hyväksyi 25 päivänä elokuuta 2023 Euroopan järjestelmäriskikomitean lausunnon EJRK/2023/7 ([6]), jossa se totesi pitävänsä alakohtaista järjestelmäriskipuskurikantaa ja järjestelmän kannalta merkittäviä laitoksia (O-SII) koskevaa puskurikantaa kumulatiivisesti asianmukaisina ja tehokkaina näiden kahden toimenpiteen soveltamisalaan kuuluvien luottolaitosten osalta havaittujen riskien torjumiseksi.

([1]) EUVL L 1, 3.1.1994, s. 3.
([2]) EUVL L 331, 15.12.2010, s. 1.
([3]) EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338.
([4]) EUVL C 58, 24.2.2011, s. 4.
([5]) Euroopan järjestelmäkomitean suositus EJRK/2015/2, annettu 15 päivänä joulukuuta 2015, makrovakauspoliittisten toimenpiteiden rajat ylittävien vaikutusten arvioinnista ja vapaaehtoisesta vastavuoroisuudesta (EUVL C 97, 12.3.2016, s. 9).
([6]) Opinion ESRB/2023/7 of the European Systemic Risk Board of 25 August 2023 regarding the Belgian notifications of the setting or resetting of O-SII buffer rates pursuant to Article 131 and the setting or resetting of a systemic risk buffer pursuant to Article 133 of Directive 2013/36/EU of the European Parliament and of the Council on access to the activity of credit institutions and the prudential supervision of credit institutions, saatavilla EJRK:n verkkosivuilla www.esrb.europa.eu.

(5) EJRK hyväksyi 3 päivänä lokakuuta 2023 Euroopan järjestelmäriskikomitean suosituksen EJRK/2023/9 ([7]), jossa Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgiquen käyttöön ottama ja kuuteen prosenttiin uudelleenmitoittama järjestelmäriskipuskurikanta sisällytettiin edelleen niiden makrovakauspoliittisten toimenpiteiden luetteloon, joita suositetaan vastavuoroisesti sovellettaviksi suosituksen EJRK/2015/2 mukaisesti.

(6) Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique, joka toimii direktiivin 2013/36/EU 133 artiklassa tarkoitettuna nimettynä viranomaisena, esitti 19 päivänä heinäkuuta 2024 EJRK:lle pyynnön, joka koskee suosituksen antamista 18 päivänä heinäkuuta 2023 ilmoitetun makrovakauspoliittisen toimenpiteen vastavuoroisesta toteuttamisesta konsolidoidusti, alakonsolidoinnin tasolla ja yksilöllisesti direktiivin 2013/36/EU 134 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

(7) Muiden jäsenvaltioiden viranomaisten konsolidoidusti, alakonsolidoinnin tasolla ja yksilöllisesti käyttöön ottamien makrovakauteen liittyvien pääomavaatimusten vastavuoroisuudella, riippumatta siitä, pidetäänkö kyseisiä vastuita tytäryritysten tai sivuliikkeiden kautta vai johtuvatko ne suorasta rajatylittävästä luotonannosta, rajoitetaan toiminnan siirtämistä suosiollisimmille alueille ja sääntelyn katvealueiden hyväksikäyttöä, torjutaan järjestelmäriskejä ja edistetään siten makrovakauspolitiikan yleistä tehokkuutta varmistamalla, että kasvaneisiin riskeihin puututaan paitsi siinä jäsenvaltiossa, joka on ottanut järjestelmäriskipuskurikannan käyttöön, myös muissa jäsenvaltioissa, joissa pankkiryhmittymät altistuvat näille kasvaneille riskeille. Tunnustamisella olisi sen vuoksi pyrittävä myös varmistamaan, että kyseisille järjestelmäriskeille altistuvat pankkiryhmät ovat riittävän kestäviä. Sen vuoksi makrovakauteen liittyviä pääomavaatimuksia, jotka johtuvat päätöksestä tunnustaa muiden jäsenvaltioiden makrovakaustoimenpiteet, olisi yleensä sovellettava konsolidoidusti, alakonsolidoinnin tasolla ja yksilöllisesti.

(8) Belgian järjestelmäriskipuskurikannan tunnustamiseksi, kuten Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique on pyytänyt, toisen jäsenvaltion asianomaiset toimivaltaiset ja/tai nimetyt viranomaiset voivat vahvistaa järjestelmäriskipuskurikannan direktiivin 2013/36/EU 134 ja 133 artiklan mukaisesti.

(9) Direktiivin 2013/36/EU 134 artiklan 1 kohdan mukaisesti sitä, että muut jäsenvaltiot tunnustavat Belgian ilmoittaman järjestelmäriskipuskurikannan, sovellettaisiin toimenpiteen vastavuoroisesti toteuttavissa jäsenvaltioissa toimiluvan saaneiden laitosten Belgiassa sijaitseviin vastuisiin.

(10) Direktiivin 2013/36/EU 133 artiklan 4 kohdan mukaisesti järjestelmäriskipuskurikantaa voidaan soveltaa yksilöllisesti, alakonsolidoinnin tasolla tai konsolidoidusti. Näin ollen toisen jäsenvaltion asettaman järjestelmäriskipuskurikannan hyväksyminen antaa mahdollisuuden soveltaa järjestelmäriskipuskurikantaa kaikkiin vastuisiin konsolidoidusti (mukaan lukien toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevien tytäryritysten hallussa olevat vastuut).

(11) Poikkeaminen yleisestä lähtökohdasta, jonka mukaan tunnustettua Belgian makrovakauspoliittista toimenpidettä sovelletaan konsolidoidusti, alakonsolidoinnin tasolla ja yksilöllisesti, saattaa olla perusteltua tietyissä tapauksissa, esimerkiksi silloin, jos vastavuoroisuuden toteuttavat viranomaiset katsovat, että tällaisia systeemiriskejä jo lievennetään riittävällä ja asianmukaisella tavalla olemassa olevilla makro- tai mikrotason vakavaraisuusvaatimuksilla, joita sovelletaan siinä jäsenvaltiossa, jossa harjoitettava toiminta kirjataan pankkiryhmän konsolidoituun taseeseen.

(12) EJRK:n suosituksessa EJRK/2015/2, sellaisena kuin se on muutettuna suosituksella EJRK/2017/4 ([8]), suositetaan, että makrovakauspoliittisen toimenpiteen käyttöönotosta vastaavan viranomaisen olisi toimittaessaan EJRK:lle vastavuoroisuuspyynnön tehtävä ehdotus olennaisuuskynnyksestä, jonka alittavalla tasolla katsotaan, että havaitut makrovakausriskit eivät vaikuta yksittäiseen rahoituspalvelujen tarjoajaan olennaisella tavalla sillä lainkäyttöalueella, jolla asianomainen makrovakauspoliittisen toimenpiteen käyttöönotosta vastaava viranomainen soveltaa kyseistä toimenpidettä. EJRK voi tarvittaessa suosittaa tästä poikkeavaa kynnystä.

(13) Toimenpiteen vastavuoroista toteuttamista muissa jäsenvaltiossa koskevan, 19 päivänä heinäkuuta 2024 vastaanotetun Belgian pyynnön johdosta ja kielteisten rajat ylittävien vaikutusten syntymisen estämiseksi siinä muodossa, että toimintaa siirrettäisiin suosiollisimmille alueille ja sääntelyeroja käytettäisiin hyväksi sen seurauksena, että makrovakauspoliittinen toimenpide tulee sovellettavaksi Belgiassa, Euroopan järjestelmäriskikomitean hallintoneuvosto on päättänyt jatkossakin sisällyttää tämän toimenpiteen niiden makrovakauspoliittisten

([7]) Euroopan järjestelmäkomitean suositus EJRK/2023/9, annettu 3 päivänä lokakuuta 2023, makrovakauspoliittisten toimenpiteiden rajat ylittävien vaikutusten arvioinnista ja vapaaehtoisesta vastavuoroisuudesta annetun suosituksen EJRK/2015/2 muuttamisesta (EUVL C, C/2023/899, 14.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/899/oj)..

([8]) Euroopan järjestelmäriskikomitean suositus EJRK/2017/4, annettu 20 päivänä lokakuuta 2017, makrovakauspoliittisten toimenpiteiden rajat ylittävien vaikutusten arvioinnista ja vapaaehtoisesta vastavuoroisuudesta annetun suosituksen EJRK/2015/2 muuttamisesta (EUVL C 431, 15.12.2017, s. 1).

toimenpiteiden luetteloon, joista ilmoitettiin 18 päivänä heinäkuuta 2023 ja joiden vastavuoroista toteuttamista suositetaan suosituksen EJRK/2015/2 mukaisesti, ja suosittaa, että toimenpide toteutetaan vastavuoroisesti Nationale Bank van Belgiën / Banque Nationale de Belgiquen vastavuoroista toteuttamista koskevan pyynnön mukaisesti konsolidoidusti, alakonsolidoinnin tasolla ja yksilöllisesti. EJRK:n hallintoneuvosto päätti myös suosittaa 2 miljardin euron suuruista laitoskohtaista olennaisuuskynnystä. Toimenpiteen vastavuoroisesti toteuttavat asianomaiset viranomaiset voivat vapauttaa laitokset järjestelmäriskipuskurivaatimuksesta, jos niiden asiaankuuluvat vastuut ovat enintään 2 miljardia euroa. Koska ilmoitetun Belgian järjestelmäriskipuskurikannan hyväksymiseksi käyttöön otettavaa toimenpidettä olisi sovellettava myös konsolidoidusti, olisi sivuliikkeiden, suoran rajat ylittävän luotonannon ja tytäryritysten kautta hallussa olevien vastuiden summaa arvioitava olennaisuuskynnyksen perusteella.

(14) Tästä syystä suositus EJRK/2015/2 olisi muutettava vastaavasti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

Muutokset

Muutetaan suositus EJRK/2015/2 seuraavasti:

1) korvataan 1 jakson suosituksessa C olevan 1 kohdan Belgiaa koskeva toimenpide seuraavasti:

”— 1 päivästä huhtikuuta 2024 sovellettava kuuden prosentin järjestelmäriskipuskurikanta, joka koskee kaikkia luonnollisiin henkilöihin liittyviä asuinkiinteistövakuudellisia vähittäisvastuita, joihin sovelletaan sisäisten luottoluokitusten menetelmää ja joiden vakuus sijaitsee Belgiassa.”;

2) muutetaan liite tämän suosituksen liitteen mukaisesti.

Tehty Frankfurt am Mainissa 27 päivänä syyskuuta 2024.

EJRK:n sihteeristön päällikkö,
EJRK:n hallintoneuvoston puolesta
Francesco MAZZAFERRO

LIITE

Muutetaan suosituksen EJRK/2015/2 liite seuraavasti:

1) korvataan Belgiaa koskeva toimenpide seuraavasti:

"**Kuuden prosentin järjestelmäriskipuskuri, joka koskee kaikkia asuinkiinteistövakuudellisia vähittäisvastuita, joihin sovelletaan sisäisten luottoluokitusten menetelmää ja joiden vakuus sijaitsee Belgiassa.**";

2) korvataan Belgiaa koskeva jakso "I Toimenpiteen kuvaus" seuraavasti:

"I. Toimenpiteen kuvaus

2. Belgian toimenpiteellä, jota sovelletaan direktiivin 2013/36/EU 133 artiklan mukaisesti, asetetaan 1 päivästä huhtikuuta 2024 lähtien kuuden prosentin järjestelmäriskipuskurikanta luonnollisiin henkilöihin liittyville asuinkiinteistövakuudellisille vähittäisvastuille, joihin sovelletaan sisäisten luottoluokitusten menetelmää ja joiden vakuus sijaitsee Belgiassa (sekä maksukykyiset että maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut).

2a. Toimenpidettä sovelletaan konsolidoidusti, alakonsolidoinnin tasolla ja yksilöllisesti."

3) korvataan Belgiaa koskeva jakso "II Vastavuoroisuus" seuraavasti:

"II Vastavuoroisuus

3. Asianomaisille viranomaisille suositetaan, että ne toteuttavat vastavuoroisesti Belgian toimenpiteen soveltamalla sitä luonnollisiin henkilöihin liittyviin asuinkiinteistövakuudellisiin vähittäisvastuisiin, joihin sovelletaan sisäisten luottoluokitusten menetelmää ja joiden vakuus sijaitsee Belgiassa (sekä maksukykyiset että maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut). Vaihtoehtoisesti toimenpide voidaan vastavuoroisesti toteuttaa COREP-raportoinnissa seuraavasti: luonnollisiin henkilöihin liittyvät vähittäisvastuut, joiden vakuutena on Belgiassa sijaitseva asuinkiinteistö (sekä maksukykyiset että maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut).

4. Jos samaa makrovakauspoliittista toimenpidettä ei ole käytettävissä asianomaisten viranomaisten lainkäyttöalueella, suosituksena on, että asianomaiset viranomaiset soveltavat EJRK:tä kuultuaan sellaisia lainkäyttöalueellaan käytettävissä olevia makrovakauspoliittisia toimenpiteitä, jotka vaikutukseltaan parhaiten vastaavat edellä mainittua vastavuoroisesti toteutettavaksi suositeltavaa toimenpidettä, ja muun muassa hyväksyvät direktiivin 2013/36/EU VII osaston 2 luvun IV jaksossa säädettyjä valvontatoimenpiteitä ja -valtuuksia. Suosituksena on, että asianomaiset viranomaiset hyväksyvät vastaavan toimenpiteen viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tämän suosituksen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4a. Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgiquen pyynnöstä suositetaan, että asianomaiset viranomaiset toteuttavat Belgian toimenpiteen vastavuoroisesti soveltamalla sitä yksilöllisesti, alakonsolidoinnin tasolla ja konsolidoidusti riippumatta siitä, ovatko kyseiset vastuut tytäryritysten tai sivuliikkeiden hallussa vai johtuvatko ne suorasta rajat ylittävästä luotonannosta.";

4) korvataan Belgiaa koskeva jakso "III Olennaisuuskynnys" seuraavasti:

"III Olennaisuuskynnys

5. Toimenpidettä täydentää laitoskohtainen olennaisuuskynnys, joka ohjaa toimenpidettä vastavuoroisesti toteuttavien asianomaisten viranomaisten mahdollista de minimis -periaatteen soveltamista. Laitokset voidaan vapauttaa järjestelmäriskipuskurivaatimuksesta edellyttäen, että niiden asiaankuuluvat alakohtaiset vastuut ovat enintään 2 miljardia euroa. Sen vuoksi vastavuoroista toteuttamista pyydetään vain, jos laitoskohtainen kynnysarvo ylittyy.

5a. Kaikki sivukonttoreiden ja suoran rajat ylittävän luotonannon sekä tytäryritysten kautta hallussa olevat vastuut olisi otettava huomioon laskettaessa olennaisuuskynnyksen perusteella arvioitavia vastuita.

6. Suosituksen EJRK/2015/2 2.2.1 kohdan mukaisesti 2 miljardin euron olennaisuuskynnys on suositeltu enimmäiskynnyksen taso. Vastavuoroisuuden toteuttavat asianomaiset viranomaiset saavat siis suositellun kynnyksen soveltamisen sijasta asettaa lainkäyttöalueilleen matalamman kynnyksen, jos se on asianmukaista, tai toteuttaa vastavuoroisuuden toimenpiteen osalta ilman olennaisuuskynnystä.

7. Jos jäsenvaltioissa ei ole sellaisia toimiluvan saaneita luottolaitoksia, joilla on merkittäviä vastuita Belgiassa, kyseessä olevien jäsenvaltioiden asianomaiset viranomaiset voivat suosituksen EJRK/2015/2 2.2.1 jakson mukaisesti päättää olla toteuttamatta Belgian toimenpidettä vastavuoroisesti. Tässä tapauksessa asianomaisten viranomaisten pitäisi seurata vastuiden olennaisuutta, ja suosituksena on, että ne toteuttavat vastavuoroisuuden Belgian toimenpiteen osalta, jos luottolaitos ylittää sovellettavan olennaisuuskynnyksen.”.